

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl soudcem Tomášem Kocourkem v právní věci žalobkyně: **B. H.**, nar. x, bytem X, zastoupena Mgr. Bc. Milanem Honzejkem, advokátem se sídlem Hrnčířská 2985, Česká Lípa, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 1, Praha, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 2. 2016, čj. MPSV-2016/22455-912, sp. zn. SZ/2715/2015/9S-SČK,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 2. 2016, čj. MPSV-2016/22455-912, sp. zn. SZ/2715/2015/9S-SČK, **se zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů řízení částku ve výši 3.146 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobkyně Mgr. Bc. Milana Honzejka, advokáta.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), domáhá zrušení shora označeného rozhodnutí (dále též „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaný zamítl její odvolání proti rozhodnutí Úřadu práce – krajské pobočky v Příbrami (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 9. 9. 2015, čj. 40468/2015/MBO, kterým byl podle § 14 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o sociálních službách“), zvýšen příspěvek na péči z 800 Kč na 4.000 Kč měsíčně od 1. 5. 2015.

Žalobkyně napadla rozhodnutí žalovaného ze dvou důvodů, a to jednak pro jeho nepřezkoumatelnost, jednak pro nezákonnost tohoto rozhodnutí. Nepřezkoumatelnost spatřuje žalobkyně v tom, že ač v odvolání namítala, že žádost byla podána nikoli dne 11. 5. 2015, ale již 27. 4. 2015, žalovaný se s tímto dostatečně nevypořádal, pokud pouze uvedl, že „dle úřadu

práce byla podána 11. 5. 2015“. Žalobkyně se tak nemohla seznámit s důvody, na základě kterých nebylo její elektronické podání zohledněno. Žádost přitom byla sestavena dne 27. 4. 2015 pomocí formuláře umístěného na webových stránkách Ministerstva práce a sociálních věcí a téhož dne odeslána do datové schránky správního orgánu I. stupně. Dále žalobkyně napadla neobjektivní posouzení zvládání základních životních potřeb, a to výkonu fyziologické potřeby, stravování a osobní aktivity. Z tohoto důvodu považuje posudek posudkové komise za neobjektivní a nepřesvědčivý. Předně namítla, že posudek byl vydán komisí žalovaného a od stolu bez osobní znalosti věci. Žalobkyně je pohybově omezená nejen v důsledku pokročilého věku a chronických chorob uvedených v rozhodnutí, ale i pro pokročilé degenerativní onemocnění kolen, přičemž tvrdí, že žalobkyně chodí s pomocí dvou francouzských holí a samostatně chodí v nízkém chodítku, je zavádějící. Žalobkyně se při chození nevyhnula fatálním pádům a pohybové omezení se projevuje i na neschopnosti včas používat WC, provést očistu a používat hygienické pomůcky. Inkontinenci nezvládá ani personál v DD Rožďalovice a LDN Mladá Boleslav, z tohoto důvodu byla stále katetrizovaná, přičemž veškerou manipulaci s pomůckami prováděly ošetřovatelky. Žalobkyně považuje za absurdní tvrzení, že je chodící a má funkční horní končetiny, neboť než se zvládne postavit do základního postoje, vykoná fyziologickou potřebu. Žalobkyně není schopna vybrat hotové jídlo a nápoje ke konzumaci, nalít si nápoj, naporcovat a naservírovat si stravu ani dodržet dietní režim v přijatelném standardu, jelikož je nechodící. Konečně žalobkyně nezvládá osobní aktivity vzhledem k omezeným duševním schopnostem, dynamice myšlení a realizaci denního plánování. Je vláčena rozhodnutími jiných osob, které rozhodují o programu dne, přičemž zásadní věci řeší její potomci.

Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě nejprve stručně zrekapituloval dosavadní průběh řízení před správním orgánem, přičemž uvedl, že postupoval v souladu se zákonem o sociálních službách, prováděcí vyhláškou a správním řádem. Uvedl, že není oprávněn přezkoumat zdravotní stav žalobkyně, přičemž posudek komise zhodnotil z hlediska komplexnosti, přesvědčivosti a objektivnosti. K výtce žalobkyně, že žádost byla podána již dne 27. 4. 2015, uvedl, že tohoto dne skutečně obdržel podání žalobkyně, avšak v nesrozumitelné formě a nikoli předepsaným způsobem. Podle § 23 odst. 1 zákona o sociálních službách se totiž řízení zahajuje na základě písemné žádosti podané na předepsaném tiskopisu. Tyto náležitosti měla až žádost ze dne 11. 5. 2015. Ve vztahu k nesprávnému posouzení zdravotního stavu žalobkyně žalovaný uvedl, že z dokumentace plyne, že základní životní potřebu stravování žalobkyně zvládá v přijatelném standardu, neboť je samostatně chodící za pomoci opěrné pomůcky, má funkční horní končetiny a dobré duševní i zrakové funkce. Většinu činností spojených se stravováním lze navíc provádět vsedě. Potřebu osobní aktivity považuje žalovaný rovněž za zvládanou, neboť žalobkyně je chodící a má dobré duševní a smyslové schopnosti, takže je schopna vstupovat do vztahů, stanovit si a dodržet denní program a vykonávat aktivity obvyklé věku a prostředí. K výkonu fyziologické potřeby se žalovaný nevyjádřil.

Ze správního spisu soud zjistil, že dne 27. 4. 2015 žalobkyně podala datovou zprávu označenou jako příspěvek na péči obsahující 3 soubory (přílohy): ZvPnP140101554.xml, Plná moc 001.jpg a H.pdf. Tištěná podoba souboru ve formátu .xml založená ve spisu obsahuje souvislý textový přepis formuláře včetně názvu jednotlivých kolonek. Sdělením správního orgánu I. stupně ze dne 30. 4. 2015 byla žalobkyně vyrozuměna o tom, že návrh je třeba předložit na tiskopise předepsaném ministerstvem. Dne 11. 5. 2015 žalobkyně podala žádost osobně u správního orgánu I. stupně vyplněním tiskopisu.

Dne 19. 5. 2015 provedl správní orgán I. stupně sociální šetření v bydlišti žalobkyně, o němž sepsal záznam čj. 24565/2015/MBO. Zjistil při něm, že žalobkyně vstává a sedá s potížemi, je-li doma sama, trvá jí to dlouho a musí být opatrná. Chodí o dvou francouzských

holích, pokud je někdo přítomen, tak žalobkyni pomůže. Často padá, schody nepřekoná, k lékaři se dopravuje sanitou nebo ji vezme rodina autem. Sluch je úměrný věku, zrak je korigován brýlemi, hodně zapomíná, bývá zmatená a má popletenou časovou orientaci, uvědomuje si hodnotu peněz. Ústní komunikaci pochopí a zvládá, ne vždy se vyjadřuje přesně a plně, činí jí to problémy. Text přečte. Stravu zajišťují synové, sama si stravu nenaservíruje (tato skutečnost byla uvedena pouze v rukou psaném zápisu), konzumaci zvládá, napije se sama, má dohled v pitném a jídelním režimu. Fyziologickou potřebu zvládá, pokud se jedná o velkou potřebu, při malé nestíhá, očistu zvládne sama. Používá pleny, vložky, podložku. Trpí inkontinencí. Osobní aktivity není schopna vykonávat (např. ruční práce), pouze sleduje televizi. Úřední záležitosti nezvládá, vše vyřizují synové. Kontakty má jen s rodinou.

Dne 15. 8. 2015 zpracovala Okresní správa sociálního zabezpečení Mladá Boleslav posudek čj. LPS/2015/2247-MB_CSSZ. Podle posudku jde u žalobkyně o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav. Žalobkyně je postižená ATS univ. se syndromem zhoršené soběstačnosti a chronickými bérčovými vředy. Chování, komunikace a paměť je přiměřená. Žalobkyně se orientuje místem, časem i osobou. Intelpekt normální. Žalobkyně nezvládá 5 základních životních potřeb, a to mobilitu, oblékání a obouvání, tělesnou hygienu, péči o zdraví a péči o domácnost.

Správní orgán I. stupně rozhodnutím ze dne 20. 8. 2015, čj. 37342/2015/MBO, přiznal žalobkyni příspěvek na péči ve zvýšené výši 4.000 Kč od 1. 5. 2015. Své rozhodnutí zdůvodnil tak, že odkázal na vypracovaný posudek a konstatoval, že došlo ke změně posouzení stupně závislosti a žalobkyně splňuje podmínky pro nárok na příspěvek na péči ve II. stupni závislosti.

Žalobkyně podala proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně odvolání, v němž poukázala především na to, že nárok vzniká podáním žádosti o přiznání příspěvku, přičemž žalobkyně žádost podala již 27. 4. 2015, a to elektronicky pomocí formuláře umístěného na oficiálních stránkách ministerstva. Dále namítala, že žalobkyně je omezena i v dalších oblastech, a to ve stravování, výkonu fyziologické potřeby a v osobní aktivitě. Uvedla, že není schopna si zajistit, připravit a obstarat jakoukoli potravu bez pomoci. Fyziologickou potřebu pak žalobkyně nebyla schopna vykonat bez pomoci, malou potřebu vykonává do plen, velkou často také, cesta na toaletu je vždy s doprovodem. Za současné hospitalizace je fyziologická potřeba řešena katetrizací a plenami. Žalobkyně také nemůže vykonávat žádné osobní aktivity, které vykonávala dříve, jako je včelaření, pletení, zahradičení, zalévání květin a účast na spolkové činnosti zahrádkářů, invalidů a včelařů.

V odvolacím řízení byl zdravotní stav žalobkyně posouzen Posudkovou komisí MPSV, oddělení výkonu v Praze (dále jen „posudková komise“). Posudková komise vycházela z posudkového spisu OSSZ Mladá Boleslav, ze zdravotní dokumentace praktického ošetřujícího lékaře MUDr. L. S., dále z lékařských nálezů MUDr. P. ze dne 22. 6. 2015, Nemocnice Ml. Boleslav – LDN z období od 11. 6. 2015 do 25. 11. 2015 a ze sociálního šetření ze dne 19. 5. 2015. Zdravotní stav byl posouzen v nepřítomnosti žalobkyně. Posudková komise dospěla k závěru, že žalobkyně je omezeně pohyblivá, především v důsledku pokročilého věku a chronických chorob, zejména pro bérčový vřed a chronickou ischemickou chorobu srdeční. K 1. 5. 2015 žalobkyně chodila s pomocí dvou francouzských holí, změny poloh zvládala sama, chůzi na delší vzdálenosti a po schodech nezvládala. Po propuštění byla žalobkyně samostatně chodící v nízkém chodítku. Žalobkyně má potíže s udržením moči, používá inkontinenční pomůcky. Horní končetiny měla funkční včetně jemné motoriky, což dokládá schopnost žalobkyně zapnout si knoflík. Duševní funkce žalobkyně nebyly narušeny, byla schopna přiměřeně srozumitelnou řečí komunikovat. Posudková komise dospěla v souladu s posudkovým lékařem OSSZ Mladá Boleslav k závěru,

že žalobkyně je omezena v pěti základních životních potřebách. Orientaci, komunikaci, stravování, výkon fyziologické potřeby a osobní aktivitu je žalobkyně schopna zvládnout v přijatelném standardu sama. K námitkám posudková komise uvedla, že stravování tj. výběr hotového nápoje a potraviny, nalití nápoje, naporcování a naservírování stravy a dodržení dietního režimu žalobkyně zvládne sama, protože je samostatně chodící za pomoci opěrné pomůcky, má funkční horní končetiny a dobré duševní i zrakové funkce. Většinu činností lze provádět vsedě, vaření přitom nespadá pod stravování. Žalobkyně je schopna zvládat i fyziologické potřeby z obdobných důvodů jako uvedených v předchozí větě, při úniku moči používá inkontinenční pomůcky, z odborných nálezů neplyne neschopnost užívání těchto pomůcek nebo neschopnost očisty. Konečně osobní aktivity považuje komise za zvládané, neboť žalobkyně má dobré duševní i smyslové schopnosti a je schopna chůze s pomůckou, je schopna účastnit se aktivit v rámci domova pro seniory, nemá ani zdravotní důvod pro nezvládání ručních prací. Chůze s pomocí opěrné pomůcky je s ohledem na věk přijatelný standard.

Žalovaný dne 4. 2. 2016 napadeným rozhodnutím rozhodl tak, že odvolání žalobkyně zamítl a potvrdil rozhodnutí správního orgánu I. stupně. V odůvodnění se opřel o posouzení posudkové komise, citoval její závěry, přičemž uvedl, že posudek považuje za úplný, objektivní a přesvědčivý. Ve vztahu ke sporné otázce, kdy byla žádost podána, se žalovaný výslovně nevyjádřil.

Soud ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, po vyčerpání řádných opravných prostředků a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Jde tedy o žalobu věcně projednatelnou. Soud vycházel při přezkumu žalobou napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), přičemž napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.).

Soud rozhodl o žalobě bez jednání, neboť oba účastníci udělili s takovým postupem implicitní souhlas (§ 51 odst. 1 s. ř. s.).

Dle § 76 odst. 1 s. ř. s. soud zruší napadené rozhodnutí pro vady řízení bez jednání rozsudkem: a) pro nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí; b) proto, že skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, je v rozporu se spisy nebo v nich nemá oporu anebo vyžaduje rozsáhlé nebo zásadní doplnění; c) pro podstatné porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, mohlo-li mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

Předně se soud zabýval námitkou žalobkyně, že rozhodnutí žalovaného je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Z ustálené a vnitřně jednotné judikatury Nejvyššího správního soudu plyne, že pokud se správní orgán v rozhodnutí o opravném prostředku nevypořádá se všemi námitkami, které v něm byly uplatněny, způsobuje to nepřezkoumatelnost rozhodnutí spočívající v nedostatku jeho důvodů [§ 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.]. Z odůvodnění rozhodnutí musí být seznatelné, proč správní orgán považuje námitky účastníka za liché, mylné nebo vyvrácené, které skutečnosti vzal za podklad svého rozhodnutí, proč považuje skutečnosti předestřené účastníkem za nerozhodné, nesprávné nebo jinými řádně provedenými důkazy vyvrácené, podle které právní normy rozhodl a jakými úvahami se řídil při hodnocení důkazů. Rozhodnutí, jehož odůvodnění obsahuje pouze obecný odkaz na to, že napadené rozhodnutí bylo přezkoumáno a jeho důvody shledány správnými, je nepřezkoumatelné, neboť důvody, o něž se výrok opírá, zcela chybějí (viz např. rozsudek NSS ze dne 19. 12. 2008, čj. 8 Afs 66/2008 – 71). Vypořádání se s námitkami účastníka přitom neznamená detailně odpovědět na každou námitku, ale zodpovědět podstatné (nosné)

námítky odvolání, přičemž na určitou námitku může reagovat správní orgán i tak, že v odůvodnění svého rozhodnutí prezentuje od názoru účastníka odlišný názor, který přesvědčivě zdůvodní, čímž implicitně námitku vypořádá (viz rozsudek NSS ze dne 27. 5. 2015, čj. 6 As 152/2014 – 78).

Žalobkyně uvedla, že žalovaný se nevypořádal s námitkou, proč nebyla zohledněna její žádost podaná již dne 27. 4. 2015. Lze dát žalobkyni za pravdu, že žalovaný se opravdu k této skutečnosti nevyjádřil, byť to žalobkyně v odvolání řádně namítla. V odůvodnění svého rozhodnutí pouze konstatoval, že řízení bylo zahájeno dne 11. 5. 2015, avšak svou úvahu nijak nepodepřel ani neosvětlil, proč je námitka žalobkyně nedůvodná. Přitom datum zahájení řízení o zvýšení příspěvku na péči je z hlediska přiznání a vyplacení příspěvku určující. Ustanovení § 13 odst. 2 věta druhá a třetí zákona o sociálních službách stanoví, že nárok na výplatu příspěvku vzniká podáním žádosti o přiznání příspěvku, na který vznikl nárok podle odstavce 1, není-li řízení o jeho přiznání zahájeno z moci úřední. Příspěvek může být přiznán a vyplácen nejdříve od počátku kalendářního měsíce, ve kterém bylo zahájeno řízení o přiznání příspěvku. Z výše uvedeného je zřejmé, že námitku žalobkyně nelze považovat bez dalšího za nepodstatnou pro věc, neboť na jejím posouzení záleží, zda zvýšení příspěvku náleží žalobkyni již od 1. 4. 2015, čehož se domáhá žalobkyně, nebo až od 1. 5. 2015, jak o tom rozhodl správní orgán I. stupně. Naopak, z pohledu příjemce příspěvku se jedná o námitku zásadní, se kterou se měl správní orgán vypořádat a uvést, na základě jakých úvah má za to, že není důvodná. Pokud tak žalovaný neučinil, zatížil řízení vadou, která má za následek nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí spočívající v nedostatku důvodů dle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

Při vypořádávání výše uvedené odvolací námítky by měl žalovaný vyjít z toho, že z podání ze dne 27. 4. 2015 plyne, že žalobkyně zaslala správnímu orgánu I. stupně datovou zprávu ve formátu .xml, tedy dle přílohy 3 vyhlášky č. 194/2009 Sb., o stanovení podrobností užívání a provozování informačního systému datových schránek, v přípustném formátu pro přijetí této zprávy. Obsah datové zprávy a všech jejích částí tedy byl uzpůsoben tak, aby se s ním bylo možné seznámit a dále jej zpracovávat bez zvláštních technických znalostí ve smyslu zákona č. 300/2008 Sb. o elektronických úkonech a konverzi dokumentů. Skutečnost, že obsah datové zprávy byl správním orgánem I. stupně vytištěn obtížně čitelným způsobem, bez dalšího neznámá, že žalobkyně správnímu orgánu nezaslala žádost na předepsaném tiskopisu (k čemuž došel správní orgán I. stupně), rozhodující je totiž elektronická podoba tohoto podání. Pokud by nebylo možné elektronickou zprávu ze dne 27. 4. 2015 považovat za bezvadnou, musí se žalovaný dále vypořádat s tím, jaké následky mělo zaslání elektronické zprávy (zda se k němu nepřihlíží, nebo zda jde o podání sice vadné, jehož následkem přesto bylo zahájení řízení, v němž bylo možné vady žádosti odstranit). V návaznosti na to pak žalovaný zhodnotí, zda žádost ze dne 11. 5. 2015 podaná na listinném formuláři má skutečně účinky zahájení řízení, nebo zda jde o úkon, jímž se pouze odstraňují vady žádosti v řízení zahájeném již dne 27. 4. 2015. Skutečnost, že se žalovaný ani jedním z těchto aspektů nezabýval, a to byť jen v základní, nerozvinuté argumentační lince, dokresluje hloubku výše konstatované nepřezkoumatelnosti rozhodnutí pro nedostatek důvodů.

K druhé námitce žalobkyně spočívající výlučně ve zpochybnění správnosti závěru posouzení jejího zdravotního stavu, je třeba konstatovat, že posouzení funkční schopnosti nutné pro zvládání základních životních potřeb ve smyslu § 3 písm. c) zákona o sociálních službách je otázkou odbornou. Vzhledem k tomu, že orgán, který rozhoduje o příspěvku na péči, nemá k dispozici potřebné odborné kapacity z oboru posudkového lékařství, vytváří zákon důmyslnou konstrukci vztahů mezi orgány rozhodujícími o žádosti o dávku a posudkovými orgány. Ke zjištění schopnosti žadatele zvládat základní životní potřeby v přirozeném sociálním prostředí se provádí sociální šetření (§ 25 odst. 1 zákona o sociálních

službách), které provádí sociální pracovník správního orgánu I. stupně a které je významné pro stanovení stupně závislosti. Stupeň závislosti žadatele pak stanoví okresní správa sociálního zabezpečení, která vychází ze zdravotního stavu žadatele doloženého nálezem vydaným poskytovatelem zdravotních služeb, z výsledků sociálního šetření a zjištění potřeb osoby, popřípadě z výsledků funkčních vyšetření a z výsledků vlastního vyšetření posuzujícího lékaře (§ 25 odst. 2 a 3 zákona o sociálních službách). V případě podání odvolání posuzuje stupeň závislosti Ministerstvo práce a sociálních věcí (§ 28 odst. 2 zákona o sociálních službách), které za tím účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise (§ 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení). Posudky o zdravotním stavu pak správní orgány i soud posuzují pouze z hlediska jejich úplnosti a přesvědčivosti jejich závěrů (viz rozsudek NSS ze dne 30.9. 2009, čj. 4 Ads 50/2009 – 63). Posudek musí být odůvodněn odkazem na doložený nález ošetřujícího lékaře, výsledek sociálního šetření, výsledek funkčních vyšetření a výsledek vlastního vyšetření posuzujícího lékaře. Posudek by měl také reagovat na rozpory v jednotlivých podkladech a vypořádat se s nimi. Pokud zpracovaný posudek není úplný či přesvědčivý, správní orgán nemá náležitě zjištěn skutkový stav věci a nemůže vydat rozhodnutí, neboť by tím byl porušen § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů.

Podle § 1 odst. 4 vyhlášky č. 505/2006 Sb., k provedení zákona o sociálních službách, se za neschopnost zvládnání základní životní potřeby považuje stav, kdy porucha funkčních schopností dosahuje úrovně úplné poruchy nebo poruchy těžké, kdy i přes využívání zachovaných potenciálů a kompetencí fyzické osoby a využívání běžně dostupných pomůcek, prostředků, předmětů denní potřeby nebo vybavení domácnosti, veřejných prostor nebo s využitím zdravotnického prostředku nelze zvládnout životní potřebu v přijatelném standardu. Podle § 2a vyhlášky č. 505/2006 Sb. pokud osoba není schopna z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu zvládat alespoň jednu z aktivit, která je pro schopnost zvládat základní životní potřebu vymezena v příloze č. 1 k této vyhlášce, není schopna základní životní potřebu zvládat, a to bez ohledu na příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.

Příloha č. 1 k vyhlášce č. 505/2006 Sb. Vymezení schopností zvládat základní životní potřeby:

- Stravování: Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna vybrat si ke konzumaci hotový nápoj a potraviny, nápoj nalít, stravu naporcovat, naservírovat, najíst se a napít, dodržovat stanovený dietní režim.
- Výkon fyziologické potřeby: Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna včas používat WC, vyprázdnit se, provést očistu, používat hygienické pomůcky.
- Osobní aktivity: Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna vstupovat do vztahů s jinými osobami, stanovit si a dodržet denní program, vykonávat aktivity obvyklé věku a prostředí jako např. vzdělávání, zaměstnání, volnočasové aktivity, vyřizovat své záležitosti.

V dané věci je posudek zpracovaný posudkovou komisí pro účely rozhodnutí o odvolání žalobkyně proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně dle názoru soudu přesvědčivý a úplný. Posudková komise, jejímž členem byl vedle předsedajícího posudkového lékaře i lékař se specializací v oboru interního lékařství, vycházela z posudkového spisu OSSZ Mladá Boleslav, zdravotní dokumentace praktického ošetřujícího lékaře, aktuálních lékařských nálezů předložených žalobkyní (zpráva z LDN Mladá Boleslav zachycující období do 25. 11. 2015) a záznamu o sociálním šetření. Vyjádřila se ke všem sporným oblastem základních životních potřeb (stravování, osobní aktivity, fyziologická

potřeba), přičemž vzala do úvahy také všechny žalobkyní namítané skutečnosti, tedy v případě fyziologické potřeby inkontinenci, používání plen a omezenou mobilitu, v případě stravování opět omezenou mobilitu a potřebné duševní funkce k výběru nápojů a jídla, v případě osobních aktivit mimo jiné vycházela nikoli z faktického stavu, ale ze zdravotních možností žalobkyně a z přijatelného věkového standardu. Námitka žalobkyně, že o jejím zdravotním stavu bylo rozhodnuto „od stolu“, tj. aniž byla vyšetřena, není důvodná, neboť osobní vyšetření posudkovým lékařem není třeba, pokud je zde dostatečná zdravotní dokumentace a vyšetření by nepřineslo nová zjištění (viz rozsudek NSS ze dne 14. 9. 2011, čj. 4 Ads 82/2011 – 44). Schopnost zvládat základní životní potřeby byla prověřena v přirozeném sociálním prostředí žalobkyně sociálním pracovníkem, tedy k tomu odborně kvalifikovanou osobou. Záznam o sociálním šetření byl jedním z podkladů pro zpracování posudku posudkovou komisí, přičemž závěry posudkové komise nejsou v rozporu se zjištěními učiněnými při sociálním šetření, naopak posudková komise na základě údajů zachycených v záznamu o sociálním šetření doložila schopnost zvládnout určitou základní potřebu v přijatelném standardu. V dané věci se jednotlivé podklady pro rozhodnutí vzájemně doplňují a není zde rozpor mezi odbornými zjištěními, nebyl tak dle názoru soudu dán důvod pro osobní vyšetření žalobkyně při jednání posudkové komise, ani důvod opakovat sociální šetření.

Žalobkyně se domnívá, že nebyl řádně zohledněn dopad její značně omezené mobility na zvládání dalších oblastí základních životních potřeb (stravování, výkon fyziologické potřeby, osobní aktivity). Posudková komise dospěla ve shodě s posudkovým lékařem OSSZ Mladá Boleslav k závěru, že žalobkyně nezvládá základní životní potřebu mobility, neboť ačkoliv je pohyblivá, nedokáže ujít delší vzdálenost, nezvládá schůzi po schodech, což jsou kritéria, na nichž závisí posouzení zvládnutí této základní životní potřeby. Přesto ovšem nebyl zdravotní stav žalobkyně takový, že by byla zcela nemobilní. Z lékařských zpráv a sociálního šetření bylo zjištěno, že žalobkyně je schopna vstát a posadit se (byť s námahou), je schopna chůze (o dvou francouzských holích dle záznamu o sociálním šetření, v nízkém chodítku dle propouštěcí zprávy z LDN Mladá Boleslav ze dne 22. 11. 2015). Chůze s oporou je s ohledem na věk žalobkyně dle posudkové komise přijatelným standardem. Jelikož je žalobkyně schopna chůze s oporou, přičemž pohyb horních končetin omezen není, dovodila posudková komise, že je schopna naporcovat si jídlo, naservírovat ho, nalít nápoj, najíst se a napít, a to i vzhledem k tomu, že tyto úkony lze provést vsedě. Z § 1 odst. 4 vyhlášky č. 505/2006 Sb. plyne, že při posuzování kvality zvládání základních životních potřeb je třeba zohlednit možnost užití běžně dostupných pomůcek. Rovněž dodržování dietního režimu (diabetes mellitus) je žalobkyně schopna zvládnout sama. Stejně tak ve vztahu ke zvládání základní životní potřeby spočívající ve výkonu fyziologické potřeby posudková komise přesvědčivě odůvodnila, že ke zvládání potíží s únikem moči používá žalobkyně inkontinenční pomůcky, je schopna dojít na WC, použít ho a provést očistu, jak potvrdilo i sociální šetření. Neschopnost výměny inkontinenční pomůcky, včetně provedení očisty, nebylo doloženo lékařskými zprávami, nebylo ani tvrzeno při sociálním šetření. Způsob uskutečňování této základní životní potřeby během hospitalizace nelze vzít do úvahy, neboť jde o období, kdy je způsob výkonu jednotlivých základních životních potřeb podřízen léčebnému režimu v daném zdravotnickém zařízení a za něj příspěvek na péči žalobkyni nenáleží. Osobní aktivity je žalobkyně schopna vykonávat dle posudkové komise v přijatelném standardu odpovídajícímu věku, je schopna chůze, nemá zdravotní důvod nezvládat ruční práce, její duševní i smyslové schopnosti jsou na takové úrovni, aby byla schopna vstupovat do vztahů s jinými osobami, stanovit si a dodržet denní program a vykonávat aktivity obvyklé věku a prostředí vrstevníků. Jelikož posudek posudkové komise dostal požadavkům kladeným na úplnost a přesvědčivost a není v rozporu s jinými podklady pro vydání rozhodnutí, představuje způsobitelný a současně dostatečný podklad pro posouzení stupně závislosti žalobkyně.

Žalovaný postupoval v řízení o odvolání v souladu s § 36 odst. 3 správního řádu, poučil žalobkyni (prostřednictvím jejího zástupce - advokáta) o právu seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí, tj. posudkem posudkové komise, jehož závěry žalobkyni sdělil, stejně jako z toho plynoucí předpokládané znění rozhodnutí. Žalobkyně na to nikterak nereagovala, žádný důkazní návrh nevznesla, obsah posudku posudkové komise nezpochybnila. Za této situace soud uzavírá, že závěr žalovaného má oporu v obsahu správního spisu, přičemž dokazování bylo provedeno v rozsahu nezbytném pro vydání rozhodnutí a o správnosti zjištěného skutkového stavu nejsou pochybnosti. Soud neprovedl žalobkyní navržené důkazy, tedy výslech Ing. J. H. a vyžádání zprávy od DD Rožďalovice, neboť žalobkyni nic nebránilo v tom navrhnout provedení těchto důkazů v řízení o odvolání, což však neučinila. Žalobní bod je nedůvodný.

Soud nicméně doplňuje, že jelikož ruší rozhodnutí žalovaného z důvodu jeho nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů a věc mu vrací k dalšímu řízení, je žalovaný povinen při vydání nového rozhodnutí o odvolání žalobkyně zohlednit v mezidobí nastalé změny. Předmětem rozhodnutí je totiž celé období počínající datem podání žádosti o zvýšení příspěvku na péči a končící datem vydání rozhodnutí o odvolání, přičemž není vyloučeno, že během tohoto období dojde ke změnám, které mohou mít vliv na posouzení nároku na dávku a její výši (změna stupně závislosti). V tomto směru tedy bude třeba doplnit dokazování za účelem aktualizace skutkových zjištění o zdravotním stavu a funkčních dopadech na schopnosti žalobkyně, neboť žalovaný musí ve svém rozhodnutí vyjít mimo jiné i ze skutkového stavu ke dni svého rozhodnutí.

Vzhledem ke shora uvedenému soud zrušil napadené rozhodnutí podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). V něm je žalovaný vázán právním názorem soudu (§ 78 odst. 5 s. ř. s.). V dalším řízení se tak žalovaný vypořádá s tím, k jakému datu byla podána žádost o změnu výše příspěvku na péči.

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně byla v řízení zcela úspěšná, a má tak právo na náhradu všech účelně vynaložených nákladů řízení. Náleží jí proto náhrada nákladů řízení ve výši 3.146 Kč odpovídající nákladům na zastoupení advokátem. Tuto částku tvoří odměna za dva úkony právní služby, a to převzetí zastoupení a sepsí žaloby, přičemž odměna za každý z úkonů činí 1.000 Kč [§ 7 bod 3, § 9 odst. 2, § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb. (advokátní tarif)], dále dvě paušální částky jako náhrada hotových výdajů po 300 Kč podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu a DPH podle § 57 odst. 2 s. ř. s. ve výši 546 Kč. Tuto částku je žalovaný povinen žalobkyni zaplatit ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku, a to k rukám jejího zástupce (§ 149 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, užitý na základě § 64 s. ř. s.).

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí **l z e** podat kasační stížnost ve **lhůtě dvou týdnů** ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů je stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze dne 27. dubna 2017

Tomáš Kocourek, v. r.
soudce

Za správnost:
Božena Kouřimová